

Sygn. akt I C. 172/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2016r.

Sąd Rejonowy w Łęczycy Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Grzegorz Manista

Protokolant sekr. sąd. Aneta Kuleczka

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2016r., w Ł.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W.

przeciwko Z. B.

o zapłatę

1. oddala powództwo;

2. zasądza od (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. na rzecz Z. B. kwotę 1.217 / jeden tysiąc dwieście siedemnaście / zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt IC 172/15

UZASADNIENIE

W dniu 4 lutego 2014r. (...) S.A. działająca przez Oddział w Polsce z siedzibą w W., złożyła pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny, skierowany przeciwko Z. B., w którym wniosła o zasądzenie od pozwanego, nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, kwoty 3.558zł z odsetkami ustawowymi od dnia 9 czerwca 2011r. do dnia zapłaty oraz kosztów sądowych w kwocie 45zł, kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 600zł oraz innych kosztów w wysokości 0,81zł / k. 3 – wydruk pierwszej strony akt VI Nc-e 151948/14 Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie, k. 3verte - 4 – wydruk pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym /.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny, nakazał Z. B., aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacił (...) Spółka Akcyjna działająca przez Oddział w Polsce z siedzibą w W. kwotę 3.558zł z odsetkami ustawowymi od dnia 9 czerwca 2011r. do dnia zapłaty oraz kwotę 645,81zł tytułem zwrotu kosztów procesu / k. 6 – wydruk nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydziału Cywilnego z dnia 14 marca 2014r., sygn. akt VI Nc-e 151948/14 /.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany Z. B. zaskarżył nakaz zapłaty w całości, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych / k. 6verte – 7 – wydruk sprzeciwu od nakazu zapłaty /.

Postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2014r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości i przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Kutnie / k. 9 – wydruk postanowienia Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydziału Cywilnego z dnia 29 kwietnia 2014r., sygn. akt VI Nc-e 151948/14 /.

Powód (...) Spółka Akcyjna działająca przez Oddział w Polsce z siedzibą w W. wniósł o w wydanie wyroku orzekającego, aby strona pozwana zapłaciła na rzecz strony powodowej kwotę 3.558zł z odsetkami ustawowymi od dnia 9 czerwca 2011r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesowych według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z poniesioną opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17zł / k. 56 – odpowiedź na sprzeciw pozwanego /.

Pozwany Z. B. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w dwukrotnej wysokości / e-protokół z dnia 14 września 2016r. – 00:00:28 /.

Pozwany wniósł o odrzucenie pozwu z powodu nieusuwalnego braku zdolności sądowej powoda, podniósł, iż strona powodowa nie udowodniła dochodzonego roszczenia oraz zakwestionował moc dowodową złożonych przez powoda wydruków komputerowych / k. 104 – 105 – załącznik do protokołu rozprawy /.

Postanowieniem z dnia 12 sierpnia 2015r., Sąd odmówił odrzucenia pozwu / k. 138 – postanowienie z dnia 12 sierpnia 2015r. /.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. B. zawarł z (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. / zwaną dalej A. (...) / umowę ubezpieczenia potwierdzoną polisą nr (...). Przedmiotem umowy było objęcie ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, ubezpieczenia zielonej karty, ubezpieczenie Autocasco od uszkodzeń, rozszerzone ubezpieczenie AC o ryzyko kradzieży, ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków Kierującego Pojazdem, ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków Pasażerów, zdarzeń związanych z pojazdem M. (...), rok produkcji 2004, o nr rej (...). Łączna składka w wysokości 3.234zł została zapłacona jednorazowo / okoliczności bezsporne /.

We wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia z (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. Z. B. podał, iż w ciągu ostatnich pięciu latach zgłosił 3 szkody / d. k. 22 -24 – wydruk wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia z dnia 27 kwietnia 2011r. /.

(...) S.A. Oddział w Polsce dokonał weryfikacji podanych przez Z. B. liczby szkód, o które był pytany podczas składania wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia potwierdzonej polisą nr (...), i ustalił, na podstawie informacji uzyskanej z Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, iż w ostatnich pięciu latach było zgłoszonych 6 szkód, a nie jak podał pozwany 3 szkody. Z uwagi na ujawnione okoliczności, powód dokonał ponownej wyceny składki i ustalił składkę na kwotę 6.792zł oraz wezwał Z. B. do uiszczenia niedopłaty w wysokości 3.338zł, w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma / d. k. 71 – wydruk komputerowy pisma Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. z dnia 9 czerwca 2011r.; k.72 – 73 – wydruk komputerowy zmian w umowie ubezpieczenia z dnia 9 czerwca 2011r. /.

W piśmie z dnia 23 czerwca 2011r. pozwany wniósł o przekazanie przez A. (...) nagrań z konsultantem z daty składania wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia oraz wskazanie, jakie parametry wniosku uległy zmianie i w jakim zakresie oraz w jaki sposób wpłynęło to na kalkulację nowej składki / d. k. 143 – kserokopia pisma Z. B. do A. (...) z dnia 23 czerwca 2011r. /.

Powód nie wskazał algorytmu w oparciu, o który dokonał rekalkulacji składki i wyliczył ją na kwotę 6.792zł / okoliczności bezsporne /.

Z. B. nie dokonał zapłaty dochodzonej pozewem kwoty / okoliczność bezsporna /.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dowodów z dokumentów.

Sąd uznał za wiarygodne dowody z dokumentów zgromadzone w aktach sprawy, albowiem w toku postępowania, nie ujawniła się żadna okoliczność, która podważyłaby wiarygodność tych dowodów.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej w pełni wiarygodnych dowodach z dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, albowiem w toku postępowania nie ujawniła się żadna okoliczność, która podważyłaby wiarygodność tych dowodów.

Wbrew stanowisku pozwanego, wydruki komputerowe mogą stanowić dowód w postępowaniu cywilnym, co wynika z przyjętej powszechnie wykładni przepisów art. 308 k.p.c. Wydruki komputerowe stanowią, bowiem "inny środek dowodowy", o którym mowa w art. 308 k.p.c. i art. 309 k.p.c., gdyż wymieniony tam katalog ma charakter otwarty. Jakkolwiek nie można przyjąć, że oświadczenie zawarte w wydruku komputerowym / korespondencji e – mailowej / jest zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, to należy przyjąć, że przedmiotowy środek dowodowy świadczy o istnieniu zapisu komputerowego określonej treści w chwili dokonywania wydruku / por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 8 lutego 2013r., I ACa 1399/12, LEX nr 1362755, postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 października 2012r., I ACz 1810/12, LEX nr 1223511 /. Każdy dokument czy też dowód wymieniony w art. 308 k.p.c. może ulec modyfikacjom, co nie pozbawia ich mocy dowodowej. Dowód takiej modyfikacji obciąża stronę, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W realiach rozpoznawanej sprawy nie było podstaw do zakwestionowania mocy dowodowej wydruków komputerowych przedstawionych przez stronę powodową, tym bardziej, iż pozwany nie kwestionował okoliczności, iż strony postępowania zawarły umowę ubezpieczenia potwierdzenia polisą nr (...).

Sąd pominął w swoich rozważaniach zeznania pozwanego Z. B. / k. 108-109 /, albowiem jego depozycje nie miały istotnego znaczenia do rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy. Pozwany przyznał, iż zawarł z powodem umowę ubezpieczenia, jednakże jak zeznał „nie pamiętam czy padło pytanie ile szkód wystąpiło, mogło paść takie pytanie ale ja tego nie pamiętam. Nie pamiętam też o jaki okres mnie pytano w jakim te szkody mogły powstać” / k. 109 – zeznania pozwanego Z. B. /.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu.

Bezsporna w rozpoznawanej sprawie jest okoliczność, iż strony postępowania łączyła umowa ubezpieczenia OC, AC i NNW. Sąd uznał, iż we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia pozwany podał, iż w ostatnich pięciu latach zgłosił 3 szkody na pojeździe M. (...) o nr rej (...). Ustalona przez ubezpieczyciela większa liczba szkód w pojeździe pozwanego zgłoszona do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W., uprawniała powoda do zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej. Należy mieć na uwadze, iż z uwagi na powszechny charakter zawieranych umów ubezpieczenia obowiązkowego zakład ubezpieczeń, nie zawsze dysponując odpowiednimi środkami weryfikacji niezbędnych danych, dla ochrony swych uzasadnionych interesów zazwyczaj musi polegać na lojalnych oświadczeniach składanych przez ubezpieczającego. Z drugiej strony zakład ubezpieczeń nie jest obowiązany do sprawdzania podanych informacji. Nie bez powodu umowa ubezpieczenia nazywana jest kontraktem najwyższego zaufania. Stąd też obowiązkiem ubezpieczającego jest zgodne z prawdą podanie znanych mu okoliczności, o które zapytuje zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy ubezpieczenia, a które pociągają za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego. Zakład ubezpieczeń nie ma prawnej możliwości wymuszenia na ubezpieczającym podania prawdziwych informacji, nie przysługują mu także roszczenia odszkodowawcze dotyczące poniesionych z tego powodu szkód. Przypadek fałszywej deklaracji ryzyka – poza zmianą wysokości składki – nie uprawnia zakładu ubezpieczeń do nałożenia na ubezpieczającego dodatkowych sankcji / w szczególności nadzwyczajnych opłat /. Oczywiście nie wyłącza to ewentualnej odpowiedzialności karnej osoby podającej nieprawdziwe dane, może to bowiem wyczerpywać znamiona przestępstwa oszustwa.

Jednak z uwagi na szczególny charakter ubezpieczeń obowiązkowych, przejawiający się w niezbędności posiadania ochrony ubezpieczeniowej w sytuacjach określonych przepisami prawa oraz zapewnieniu maksymalnej ochrony potencjalnym poszkodowanym, w przypadku fałszywej deklaracji ryzyka niemożliwe jest stosowanie art. 815§3 k.c. Zgodnie z tym przepisem ubezpieczyciel w zasadzie nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które nie zostały podane do jego wiadomości. Reguła ta, powszechna na gruncie pozostałych ubezpieczeń, podlega niezbędnej modyfikacji przez przyznanie zakładowi ubezpieczeń uprawnienia do żądania odpowiedniej zmiany wysokości

składki ubezpieczeniowej z uwzględnieniem zwiększenia prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego wskutek okoliczności niepodanych do jego wiadomości. Chodzi tu o dane, o które zakład ubezpieczeń zapytywał przez zawarciem umowy, a ujawnione już po jej zawarciu.

Dokonując rekalkulacji wysokości składki powód powinien wskazać algorytm w oparciu, o który została wyliczona nowa zmieniona składka ubezpieczeniowa, który pozwoli dokonać weryfikacji trafności dokonanej zmiany składki ubezpieczeniowej. Obowiązku powyższego ubezpieczyciel nie wykonał, pomimo stosownego żądania złożonego przez ubezpieczonego i obowiązku nałożonego przez Sąd / k. 152 – punkt drugi postanowienia z dnia 27 kwietnia 2016r. /.

Na powódzie spoczywał obowiązek wykazania, że dochodzona pozwem kwota 3.558zł tytułem uzupełnienia wysokości składki ubezpieczeniowej jest uzasadniona. Obowiązek ten spoczywał na powódzie z uwagi na stanowisko pozwanego, który już na etapie przesądowym i następnie w sprzeciwie od nakazu zapłaty zakwestionował wysokość nowo wyliczonej składki i treść art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.

Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 listopada 2001r., I PKN 660/00 / OSNP 2003/20/487 /, iż samo stwierdzenie strony postępowania cywilnego nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności / art. 227 k.p.c. / powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą / art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. /.

Zgodnie z przepisem art. 3 k.p.c., strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dawać wyjaśnienia, co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody.

Przepis ten nie nakłada, zatem na sąd obowiązku dążenia do wykrycia prawdy obiektywnej / materialnej / bez względu na procesową aktywność stron. Wręcz przeciwnie, przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, zmienionych ustawą z dnia 1 marca 1996r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach / Dz. U. nr 43 z 1996r., poz. 189 /, rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy / art. 232 k.p.c. /. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach / art. 3 k.p.c. /, a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie / art. 227 k.p.c. / spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne / art. 6 k.c. / / wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29 grudnia 2003r., I ACa 1457/03, OSA 2005/3/12 /.

W rozpoznawanej sprawie powód, poza twierdzeniem, iż nowo wyliczona roczna składka wynosi 6.792zł, i że pozwany winien zapłacić dodatkowo kwotę 3.558zł, nie przedstawił żadnego dowodu, który potwierdziłby powyższe okoliczności i wyliczenie nowej składki ubezpieczeniowej.

Wobec kwestionowania przez pozwanego wysokości nowo wyliczonej składki, w toku postępowania zakład ubezpieczeń winien udowodnić jej wysokość – wskazać metodykę jej rekalkulacji. Powyższemu obowiązkowi powód nie podołał, nie udźwignął ciężącego na nim obowiązkowi dowodowemu i nie udowodnił wysokości dochodzonego roszczenia.

Mając na uwadze przedstawione powyżej okoliczności, Sąd uznał, iż powód (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. nie udowodnił wysokości dochodzonego roszczenia i na podstawie art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c., Sąd oddalił powództwo, uznając, iż nie zostało ono udowodnione.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 i §3 k.p.c. i obciążył nimi powoda jako stronę przegrywającą sprawę. Na zasądzoną na rzecz pozwanego kwotę 1.217zł, złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w wysokości 1.200zł, ustalone na podstawie §2 ust. 1 i 2 w zw. z §6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez

Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu / t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 490 / oraz opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17zł. Rozpoznawana sprawa nie jest skomplikowana pod względem faktycznym, ani też prawnym, wymagany nakład pracy radcy prawnego nie odbiega od przeciętnego nakładu wymaganego przez tego typu sprawach i dlatego też, w realiach rozpoznawanej sprawy, brak jest podstaw do zasądzenia na rzecz pozwanego wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w podwójnej wysokości.